

РЕШЕНИЕ

№ 896

гр. София, 15.02.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 66 състав,
в публично заседание на 17.11.2020 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Елка Атанасова

при участието на секретаря Кристина Григорова, като разгледа дело номер **8556** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/.

Образувано е по жалба на [фирма], ЕИК:[ЕИК], със седалище и адрес на управление в [населено място], представлявано от управителя М. И. Ш., срещу Акт за установяване на публично държавно вземане (АУПДВ) № 01-2600/5045 от 27.07.2020 г., издаден от заместник-изпълнителния директор на Държавен фонд "Земеделие" /ДФЗ/.

С жалбата се иска отмяната на оспорения акт, с доводи за неправилност. Конкретно се сочи, че към датата на подаване на първоначалното заявление за подпомагане от дружеството и поемане на ангажимент, съгласно чл.4 ал.1 т.2 и т.3 от Наредба № 11 от 3 април 2008 г. за условията и реда за прилагане на мярка 211 "плащания на земеделски стопани за природни ограничения в планинските райони" и мярка 212 "плащания на земеделски стопани в райони с ограничения, различни от планинските райони" от програмата за развитие на селските райони за периода 2007 - 2013 г., не е съществувало изискването на чл.37и ал.4 от Закона за собствеността и ползването на земеделските земи (ЗСПЗЗ). Изменението на посочения текст било обнародвано в ДВ бр.14/20.02.2015г. и въз основа на него със Заповед № РД-05-35/31.05.2016г- на директора на Областна дирекция „Земеделие“ [населено място] е прекратен договора за наем на дружеството за част ползваните от него земи от държавния поземлен фонд, предмет на договора, с които то е кандидатствало за подпомагане по мярка 212. Дружеството е обжалвало посочената заповед, но същата е влязла в сила, след

отхвърляне на жалбите на дружеството срещу нея с влезли в сила съдебни решения. Поради тези обстоятелства се обосновава наличието на обективна невъзможност жалбоподателят да подаде заявление за 2017г., в резултат на което е последвало санкционирането му с оспорения АУПДВ.

В проведеното открито съдебно заседание по делото, жалбоподателят се не се явява, представлява се от адв. Л. от САК, надлежно упълномощен, който поддържа жалбата. Представя писмени доказателства – Заповед № РД-05-35/31.05.2016г. на ОД "Земеделие" С., както и решение по адм.д. № 149/2016. По описа на Административен съд Смолян, което е отхвърлена жалбата на дружеството срещу горепосочената заповед. Претендира направените по делото разноски за държавна такса.

Ответникът по жалбата – заместник-изпълнителния директор на ДФ "Земеделие", се представлява от юриконсулт В., която в позиция по същество и в писмени бележки пледира за отхвърляне на жалбата. Претендира юриконсултско възнаграждение.

Съдът, след преценка на събраните по делото доказателства, намира за установено от фактическа страна следното:

През 2013 жалбоподателят подал заявление за подпомагане с УИН 22/030613/52266 по мярка 212 "плащания на земеделски стопани в райони с ограничения, различни от планинските райони" от програмата за развитие на селските райони за периода 2007 - 2013 г., като в таблицата за използваните парцели по заявлението за 2013г. заявил площи в землищата на [населено място], [населено място], [населено място], [населено място] връх, [населено място] и [населено място] със заявено подпомагане по Схема за единно плащане на площ и за Агроекологични плащания. Със заявление за подпомагане УИН 22/030613/52266 от 05.06.2013г. дружеството жалбоподател заявило площи и в землището на [населено място], [населено място] и [населено място], наред с тези в [населено място], З., К. връх, К. и [населено място] / л.58-63/. С редактирано заявление за регистрация 2013 от 04.06.2013г. / л.45 и сл./ жалбоподателят заявил за подпомагане и Мярка 212 „Плащания за природни ограничения на земеделски стопани в райони, различни от планинските” / НР2/, като подписал и декларацията в заявлението / л.46/, че е запознат със задължението да извършва земеделска дейност и да заявява площи с ограничения, различно от планинските райони, за срок от 5 последователни години след първото плащане. За първата година от ангажимента – 2013г. жалбоподателят не е получил плащане. За втората година от същия ангажимент – кампания 2014г. също не е подпомогнат, за третата година – кампания 2015г., получил подпомагане в размер на 8118,32 лв., а за четвъртата година от ангажимента – кампания 2016г. не му била изплатена сума като подпомагане. При извършени административни проверки на основание чл.37 ал.2 от Закона за подпомагане на земеделските производители било установено, че за кампания 2017г. жалбоподателят не е заявил подпомагане по Мярка 212. С оглед на това и предвид неспазване на поетия от него 5-годишен ангажимент за извършване на земеделска дейност в съответния необлагодетелстван район, на основание чл.4 ал.1 т.2 от Наредба № 11/03.04.2008г. , а именно – да извършва земеделска дейност в съответния необлагодетелстван район за период от най-малко пет последователни години от първото компенсаторно плащане, с писмо изх.№ 01-2600/5045/26.08.2016г. / л.123/ на зам.изпълнителния директор на ДФЗ жалбоподателят бил уведомен за откриване на производство по издаване на акт за установяване на публично държавно

вземане. Съобразно констатациите в посоченото писмо, жалбоподателят не е подал заявление за подпомагане за кампания 2017г., получил е подпомагане със сумата от 8118,32 лв. за кампания 2015г., поради което на основание чл.14 ал.1 от Наредба № 11/03.04.2008г. е прекратил участието си в мярката и следва да възстанови 25 % от получената субсидия по мярката, тъй като е прекратил участието си след четвъртата година на поетия ангажимент. Недължимо платената сума била в размер на 2029,58 лв. В писмото е дадена възможност на жалбоподателя да направи възражения по констатациите в 7-дневен срок от получаването му.

На 24.09.2019г. с писмо вх.№ 01-2600/5045 жалбоподателя представил възраженията си.

Същите са оценени като неоснователни, поради което последвало издаването на оспорения в настоящето производство АУПДВ, с който по отношение на [фирма] е установено публично държавно вземане в размер на 2029,58 лв. , представляващи 25 на сто от общата изплатена сума по мярка 2012 за кампании 2013г., 2014г., 2015г. и 2016.

За да отхвърли възражението на жалбоподателя ДФЗ е приел, че в приложимото национално законодателство било заложено изискване към земеделските стопани след поемане на многогодишния ангажимент по съответната мярка, да декларират и стопанисват площи в дадения необлагодетелстван район за период от пет години, като не било задължително тези площи да са едни и същи. Заявяването от кандидата на други площи, попадащи в териториалния обхват на районите с ограничения, различни от планинските - НР2, не възпрепятствало изпълнението на многогодишния ангажимент. При невъзможност за деклариране на площи в съответния необлагодетелстван район, с които да бъде изпълнен поетия ангажимент, декларирането на площи с друг тип култура по мярка 212 не би възпрепятствало изпълнението на многогодишния ангажимент. Съгласно чл.9 ал.2 от Наредба № 5 от 27.02.2009 г. за условията и реда за подаване на заявления по схеми и мерки за директни плащания, заявяване на подпомагане за постоянни или временни пасища се извършва при спазване на гъстота от минимум 0,15 животинска единица на хектар.

В производството са приети доказателствата, представени с административната преписка, както и представена от жалбоподателя Заповед № РД-05-35/31.05.2016г. на ОД "Земеделие" [населено място], с която е прекратен договор за аренда № 10/04.12.2013г. сключен с [фирма] , поради неизпълнение на вмененото му задължение да приведе договора, съгласно изискванията на чл.37и ал.1 и ал.4 от ЗСПЗЗ, съобразно посочените в параграф 2 и 2з от ДР на ЗСПЗЗ видове пасищни животни в съответни животински единици. Съобразно същата заповед дружеството не притежава животновъден обект в общ.Д., а има такива животновъдни обекти в общ.Баните и в общ.Ч., поради което притежаваните животновъдни единици покриват изискванията на площите, ползвани от дружеството в землищата на последните две посочени общини, за които има сключени договори за аренда № 14/19.12.2013г. и № 9/04.12.2013г. Заповед № РД-05-35/31.05.2016г. е обжалвана пред Административен съд Смолян, но с решение № 244/16.09.2016. по адм.дело № 149/2016г. жалбата на [фирма] е отхвърлена. Не е спорно между страните по делото, че решението на АС Смолян е влязло в сила, след като е оставено в сила с решение на Върховен административен съд.

С оглед така установеното от фактическа страна съдът прави следните правни изводи: Жалбата до АССГ е подадена чрез ДФЗ, същата е в срок и тъй като изхожда от

надлежна страна с правен интерес, съдът я намира за допустима за разглеждане.

Разгледана по същество жалбата е основателна по следните съображения:

Съгласно чл.162, ал. 2 т. 8 от ДОПК публични са държавните и общинските вземания за недължимо платени и надплатени суми, както и за неправомерно получени или неправомерно усвоени средства по проекти, финансирани от средства на Европейския съюз, включително свързаното с тях национално съфинансиране, които възникват въз основа на административен акт, включително финансови корекции, надплатен аванс, надхвърлени процентни ограничения, превишени позиции по бюджета на проекта, кръстосано финансиране, както и глобите и другите парични санкции, предвидени в националното законодателство и в правото на Европейския съюз. Събирането на държавните и общинските публични вземания се извършва въз основа на влязъл в сила акт за установяване на съответното публично вземане, издаден от компетентен орган, освен ако в закон е установено друго. Съгласно чл. 166 ДОПК установяването на публичните вземания се извършва по реда и от органа, определен в съответния закон, а ако в съответния закон не е предвиден ред за установяване на публичното вземане, то се установява по основание и размер с акт за публично вземане, който се издава по реда за издаване на административен акт, предвиден в АПК.

В случая с оспорения акт е установено публично вземане от категорията на посочените в чл.162, ал. 2, т. 8 ДОПК.

Съгласно чл.20а, ал.4 и 5 от Закона за подпомагане на земеделските производители актовете за установяване на публични държавни вземания се издават от изпълнителния директор на ДФЗ, който може да делегира със заповед тези правомощия на заместник изпълнителните директори и на директорите на областните дирекции на фонда. Видно от представената по делото Заповед № 03-РД 2891/23.07.2019г. (л.131-132) изпълнителният директор на ДФЗ е възложил на заместник-изпълнителния директор П. С. да издава и подписва актовете за установяване на публични държавни вземания по всички схеми и мерки по директните плащания, посочени в чл.1 от Наредба № 5/27.02.2009 г. за условията и реда за подаване на заявления по схеми и мерки за директни плащания.

С оглед на изложеното съдът приема, че оспореният акт е издаден от компетентен орган.

Спазени са изискванията за форма на административния акт, като в него ясно са посочени фактическите и правни основания за издаването му. Не се установяват и нарушения на административнопроцесуалните правила – ДФЗ е уведомил жалбоподателя за започналото производство по издаване на АУПДВ, като е дадена възможност на дружеството да изрази становище и да представи доказателства, а последното е сторило това в срок.

Съгласно чл.4, ал.1, т.2 и 3 от Наредба № 11 от 3.04.2008 г. за условията и реда за прилагане на мярка 211 "Плащания на земеделски стопани за природни ограничения в планинските райони" и мярка 212 "Плащания на земеделски стопани в райони с ограничения, различни от планинските райони" от Програмата за развитие на селските райони за периода 2007 - 2013 г. (Наредба № 11/2008г.), кандидатите за подпомагане по реда на тази наредба са длъжни да извършват земеделска дейност в съответния район за период от най-малко пет последователни години от първото компенсаторно плащане, както и да подават заявление за подпомагане с декларирани площи в съответния необлагодетелстван район всяка година след първото компенсаторно плащане. Посоченото изискване кореспондира с нормата на чл.3,

параграф 2 от Регламент (ЕС) № 65/2011 на Комисията от 27 януари 2011 година за определяне на подробни правила за прилагане на Регламент (ЕО) № 1698/2005 на Съвета по отношение на прилагането на процедури за контрол, както и кръстосано спазване по отношение на мерките за подпомагане на развитието на селските райони, която предвижда, че за мерките с многогодишни плащания бенефициерите подават искане за годишно изплащане.

Съгласно чл.14, ал.1 от Наредба № 11/2008г. /в относимата редакция/, Земеделски стопанин, който не подаде заявление за подпомагане по време на поетия петгодишен ангажимент, се изключва от подпомагане по тази наредба и се задължава да възстанови получените до момента компенсаторни плащания за необлагодетелстваните райони или част от тях в зависимост от годината, в която е прекратил участието си в мерките, както следва:

- след първата година - 100 %; след втората година - 75 %; след третата година - 50 %; след четвъртата година - 25 %.

От посочените разпоредби следва, че лицата, одобрени за участие по мярка 212, е необходимо ежегодно да подават „заявление за плащане“ до изтичане на ангажимента им в рамките на 5 последователни години, като в противен случай се изключват от подпомагане и дължат възстановяване на получените до момента компенсаторни плащания.

В конкретния случай, при извършените административни проверки, е констатирано, че жалбоподателят, не е заявил участие за кампания 2017 г., която се е явява пета поредна година от петгодишния ангажимент и по тази причина и на основание чл.14, ал.1 от Наредба № 11/2008г. следва да възстанови получените до момента компенсаторни плащания в размер на 25 %.

Съгласно чл.37и ал.4 от ЗСПЗЗ, с изменението ѝ, обн. в ДВ бр.14/20.02.2015г. „Пасищата, мерите и ливадите се разпределят между правоимащите, които имат регистрирани животновъдни обекти в съответното землище, съобразно броя и вида на регистрираните пасищни селскостопански животни, в зависимост от притежаваните или ползвани на правно основание пасища, мери и ливади, но не повече от 15 дка за 1 животинска единица в имоти от първа до седма категория и/или до 30 дка за 1 животинска единица в имоти от осма до десета категория. На правоимащите лица, които отглеждат говеда с предназначение за производство на месо и животни от местни (автохтонни) породи, се разпределят до 20 дка за 1 животинска единица в имоти от първа до седма категория и до 40 дка за 1 животинска единица в имоти от осма до десета категория. На правоимащите лица, отглеждащи говеда за мляко или месо, овце и/или кози, одобрени за подпомагане по дейностите от подмерки "Плащания за преминаване към биологично земеделие" и "Плащания за поддържане на биологично земеделие", включени в направление биологично животновъдство, се разпределят имоти до 0,15 животинска единица на хектар, независимо от категорията на имотите.”

Поради липсата на животновъден обект в землището на общ.Д., с вече посочената заповед на директора на ОД „Земеделие” – С. е прекратен Договор за аренда № 10/4.12.2013г., сключен между жалбоподателя и ОДЗ-С. за наем на земи от ДПФ. С прекратяването на договора за аренда с тази заповед, оспорена от жалбоподателя и влязла в сила, вследствие настъпила законодателна промяна – изискването на чл.37и ал.4 от ЗСПЗЗ за наличието на животновъден обект в съответното землище, жалбоподателят, по независещи от него причини е лишен от възможността за

кандидатства за подпомагане с площите, предмет на прекратения договор за аренда. Посоченото обстоятелство –настъпилата законодателна промяна е обективен факт, който жалбоподателят към 2013г., когато е започнал ангажимента му по мярка 2012г. не е могъл да предвиди, както и не е могъл да предотврати законодателната промяна. Той е имал възможност единствено да оспори заповедта за прекратяване на договора му за аренда, от която се е възползвал, като съдът е отхвърлил жалбата му.

Съгласно чл. 15 от Наредба № 11/03.04.2008 г. разпоредбите на чл. 14 не се прилагат, ангажиментът се прекратява и не се изисква частично или пълно възстановяване на получената от земеделския стопанин помощ в случаите на форсмажорни или изключителни обстоятелства; като случаите на форсмажорни или изключителни обстоятелства заедно със съответните доказателства (документи, издадени от компетентен административен орган) се съобщават в писмена форма на ДФЗ-РА от земеделския стопанин или от друго упълномощено от него или наследило го лице в рамките на 10 работни дни от датата, на която земеделският стопанин или упълномощеното от него или наследилото го лице е в състояние да направи това. Според легалното определение на § 1, т. 3 от ДР на Наредба № 11/03.04.2011 г., "форсмажорни или изключителни обстоятелства" са: а) смърт на бенефициента; б) дългосрочна професионална нетрудоспособност на бенефициента; в) експроприация на голяма част от стопанството, ако това не е могло да бъде предвидено в деня, в който е поет ангажиментът; г) сериозно природно бедствие, което силно засяга земята на стопанството.

Съгласно чл.47, т.4 от Регламент /ЕС/ №1305/2013 г. на Европейския парламент и на Съвета от 17.12.2013 г. относно подпомагане на развитието на селските райони от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и за отмяна на регламент /ЕО/ №1698/2005 г. на Съвета, възстановяване на получената помощ не се изисква, когато неспазването се дължи на форсмажорни и извънредни обстоятелства, които са посочени в чл.2 от Регламент /ЕС/ №1306/2013 г. Съгласно чл.2, §2, б „е“ от Регламент (ЕС) №1306/2013г., за целите на финансирането, управлението и мониторинга на ОСП „непреодолима сила" и „извънредни обстоятелства" могат да бъдат признати по-специално в следните случаи: отчуждаване на цялото стопанство или на голяма част от стопанството, ако това отчуждаване не е могло да бъде предвидено към деня на подаване на заявлението (хипотеза, идентична с посочената в§ 1, т. 3 б. "в" от ДР на Наредба № 11/03.04.2011 г.).

В случая, поради прекратяването на договора за наем на земеделски земи от ОДЗ-С. за площ от 697 020 кв.м. или 697.02 дка жалбоподателят не разполага с стопанство, находящо се в район с ограничения, различни от планинските, в което да извършва земеделска дейност.

Прекратяването на договора за аренда не е в резултат на поведението на жалбоподателя, а на законодателна промяна, която не е могъл да предвиди към датата на подаване на заявлението или да предотврати в следствие. При прекратен договор за аренда на площи, заявени за първата година от многогодишния ангажимент и липса на притежавани пасищни животни, с които да покрие изискванията за наем на площи, предоставени за ползване по прекратения договор или да наеме други такива, за жалбоподателя е налице хипотеза, идентична с предвидената в чл.2, §2, б „е“ от Регламент (ЕС) №1306/2013г. Именно поради тази обективна невъзможност същият не е и подал заявления за последната пета година от ангажимента, тъй като е бил в невъзможност да го изпълни по независещи от него причини. Прекратяването на договора за аренда, вследствие настъпилата законодателна промяна, е единствената пречка, поради която [фирма] не е могла да продължи да изпълнява задълженията си по мярката, като пречката засяга значителна част от заявените площи.

При преценката за наличие на предпоставките за издаването на оспорения АУПДВ ответника е следвало да обсъди, че жалбоподателят, при полагане на дължимата грижа, не е могъл да предотврати настъпването на законодателна промяна, която, след поемане на ангажимента, го е поставила в невъзможност да изпълнява дейностите по мярка 212. С оглед изискването на чл.15 ал.2 от същата наредба, съдът отбелязва, че не е било необходимо жалбоподателят писмено, в срок от 10 работни дни, да съобщи на ДФЗ за настъпилата законодателна промяна, имаща по отношение на него характер на изключително обстоятелство, доколкото е налице промяна в нормативен акт, ставаща общоизвестна с обнародването ѝ в ДВ и влизането ѝ в сила.

С оглед на изложеното оспорения АУПДВ е незаконосъобразен, издаден в нарушение на материалния закон, поради което следва да бъде отменен. При този изход на спора се явява основателна претенцията на жалбоподателя на разноски в размер на внесената държавна такса от 50 лв.

Водим от горното, съдът

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ акт за установяване на публично държавно вземане № 01-2600/5045 от 27.07.2020 г. издаден от Зам.изпълнителния директора на Държавен фонд „Земеделие“ /ДФЗ/, с който на [фирма], е определено публично държавно вземане в размер на 2 029,58 лв. и е изключен от

подпомагане.

ОСЪЖДА Държавен фонд „Земеделие” да заплати на [фирма], с ЕИК[ЕИК], представлявано от управителя М. И. Ш., сумата от 50 лв. представляваща разноски за държавна такса.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд в 14 – дневен срок от деня на съобщението за изготвянето му.

СЪДИЯ: